



ที่ ปน ๐๐๒๓.๓/๔ พ.๒๖

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
เทศบาลเมืองปัตตานี และเทศบาลเมืองตะลัน

ด้วยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๖ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน
ในลำน้ำสายสำคัญในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ได้แก่ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
และกลุ่มน้ำปัตตานี ปีละ ๔ ครั้ง เป็นประจำทุกปี และได้จัดส่งรายงาน ครั้งที่ ๑ - ๓ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
ไปแล้ว และสำนักงานฯ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ครั้งที่ ๔ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ และได้
จัดทำรายงานผลการติดตามตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งรายงานดังกล่าว มาเพื่อใช้ประโยชน์และเป็น
แนวทางส่งเสริมดำเนินการฟื้นฟูคุณภาพน้ำในท้องถิ่นของตนเองต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
พื้นที่รับผิดชอบทราบและดำเนินการต่อไปด้วย



สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐ ๗๓๓๔-๕๕๑๙ ต่อ ๑๑๑
โทรสาร ๐ ๗๓๓๓-๖๕๘๑

รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำ
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลุ่มน้ำภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออกและลุ่มน้ำปัตตานี
ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก รวม 94 จุดตรวจวัด โดยเก็บตัวอย่างน้ำลุ่มทะเลสาบสงขลาและคลองสาขาคลองเทพา แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำโก-ลก แม่น้ำบางนรา และแม่น้ำปัตตานี 4 ครั้ง/ปี สำหรับคลองอู่ตะเภา คลองสำโรง คลองพะวง และคลองแห 3 ครั้ง/ปี โดยมีจำนวนจุดตรวจวัดในแต่ละลุ่มน้ำ ดังนี้

ลุ่มน้ำ/แหล่งน้ำ	จำนวนจุดตรวจวัด
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	
- พื้นที่ทะเลสาบสงขลา	15
- ลำคลองสาขาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	30
- คลองอู่ตะเภา	14
- คลองพะวง	5
- คลองสำโรง	5
- คลองแห	8
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก	
- คลองเทพา	2
- แม่น้ำสายบุรี	4
- แม่น้ำโก-ลก	4
- แม่น้ำบางนรา	2
ลุ่มน้ำปัตตานี	
- แม่น้ำปัตตานี	5

คุณภาพน้ำลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกและลุ่มน้ำปัตตานี ครั้งที่ 4 ของปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ซึ่งเก็บตัวอย่างในช่วงระหว่างวันที่ 4-21 กรกฎาคม 2560 สรุปได้ดังนี้

คลองเทพา

คุณภาพน้ำคลองเทพาโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดีทั้ง 2 จุด ที่ทำการตรวจวัด คือ บริเวณบ้านคลองประดู่ (TA01) และบ้านเทพา (TA02)

แม่น้ำสายบุรี

คุณภาพน้ำแม่น้ำสายบุรี โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ร้อยละ 50 เท่ากัน บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี คือ หมู่ 1 ต.กาญจนาบ่อเกาะ (SB2) และโรงสูบน้ำแรงต่ำการ

ประปาเรือเสาะ (SB3) สำหรับบริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ คือ ปากแม่น้ำสายบุรี (SB1) และเทศบาลตำบลศรีสาคร (SB4)

ผลการตรวจวัดโลหะหนักบริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาเรือเสาะ (SB3) จำนวน 8 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) และสารหนู (As) พบมีค่าไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานทุกพารามิเตอร์

สำหรับผลการตรวจวัดสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่มีคลอรีนเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ เฮปตาคลอร์ (Heptachlor) เฮปตาคลอร์อีพอกไซด์ (Heptachlor epoxide) อัลดริน (Aldrin) ดีลดริน (Dieldrin) เอนดริน (Endrin) บีเอชซีชนิดแอลฟา (alpha-BHC) และดีดีที (DDT) บริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาเรือเสาะ (SB3) พบมีค่าไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานทุกพารามิเตอร์

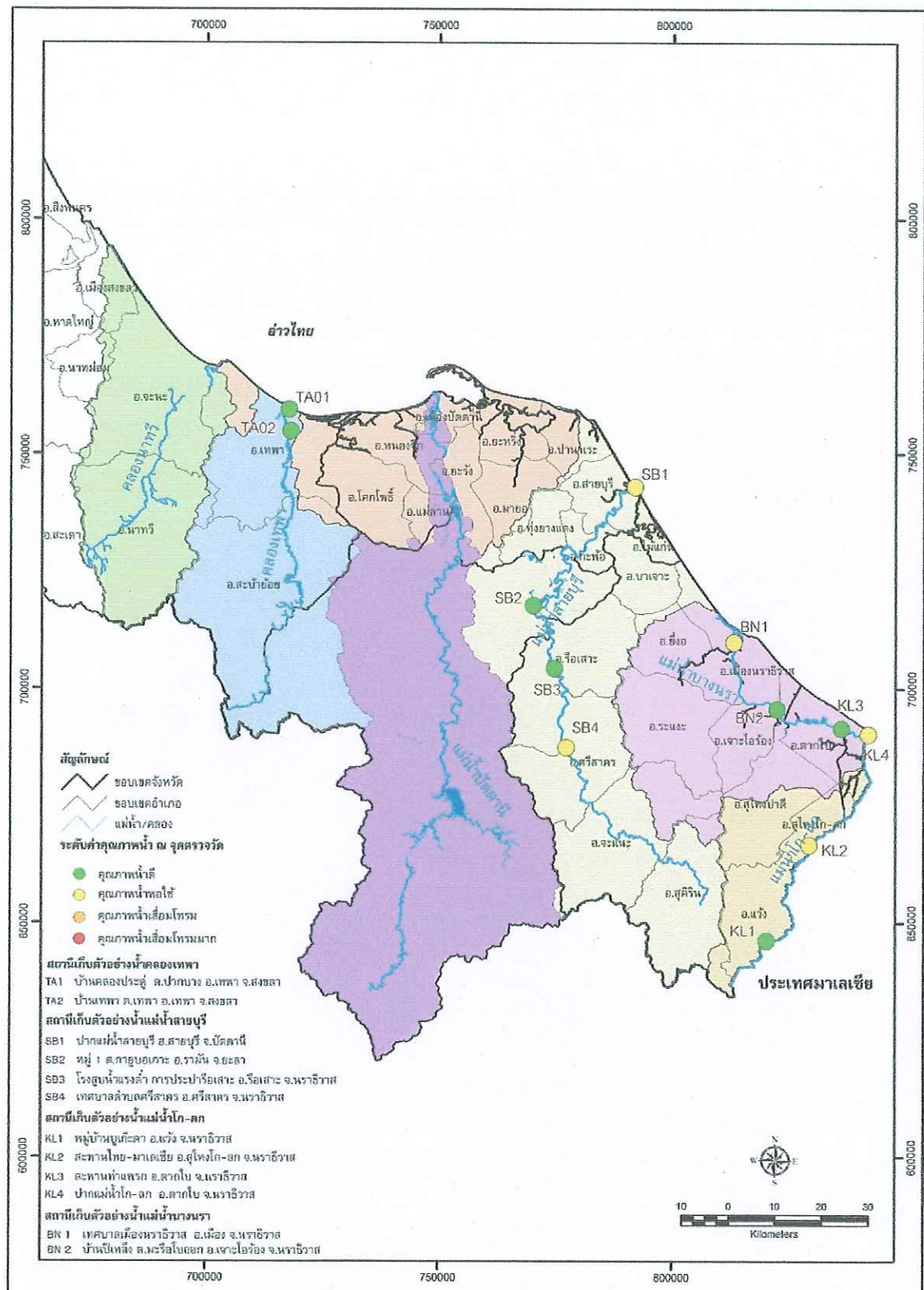
แม่น้ำโก-ลก

คุณภาพน้ำแม่น้ำโก-ลก โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ ร้อยละ 50 เท่ากัน บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี คือ หมู่บ้านบูเกะตา (KL1) และสะพานท่าแพรก (KL3) สำหรับบริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ คือ บริเวณสะพานไทย-มาเลเซีย (KL2) และปากแม่น้ำโก-ลก (KL4)

ผลการตรวจวัดโลหะหนัก จำนวน 8 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) และสารหนู (As) จำนวน 2 จุดตรวจวัด คือ หมู่บ้านบูเกะตา (KL1) และสะพานท่าแพรก (KL3) พบมีค่าไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน

แม่น้ำบางนรา

คุณภาพน้ำแม่น้ำบางนรา โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ ร้อยละ 50 เท่ากัน บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี คือ บ้านปืเหล้ง (BN02) และบริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ คือ เทศบาลเมืองนราธิวาส (BN01)



รูปที่ 1 คุณภาพน้ำคลองเทพา แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำโก-ลก และแม่น้ำบางนรา ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560

รูปที่ 1 คุณภาพน้ำคลองเทพา แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำโก-ลก และแม่น้ำบางนรา ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560

ทะเลสาบสงขลา

คุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลาโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ และเสื่อมโทรม ร้อยละ 53 27 และ 20 ตามลำดับ บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี คือ กลางทะเลน้อย (SK02) คลองนางเรียม (SK03) ปากคลองบ้านโรง (SK04) กลางทะเลหลวง (SK05) บ้านปากจำ (SK09) สะพานดินสุลลันท์ ช่วงแรก (SK12) วัดสุวรรณคีรี (SK14) และปากทะเลสาบสงขลา (SK15) บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ คือ ปากคลองลำปำ (SK06) แหลมจองถนน (SK07) บ้านปากพะยูน (SK08) และปากคลองพะวง (SK11) บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม คือ หมู่บ้านทะเลน้อย (SK01) ปากคลองอู่ตะเภา (SK10) และปากคลองลำโรง (SK13)

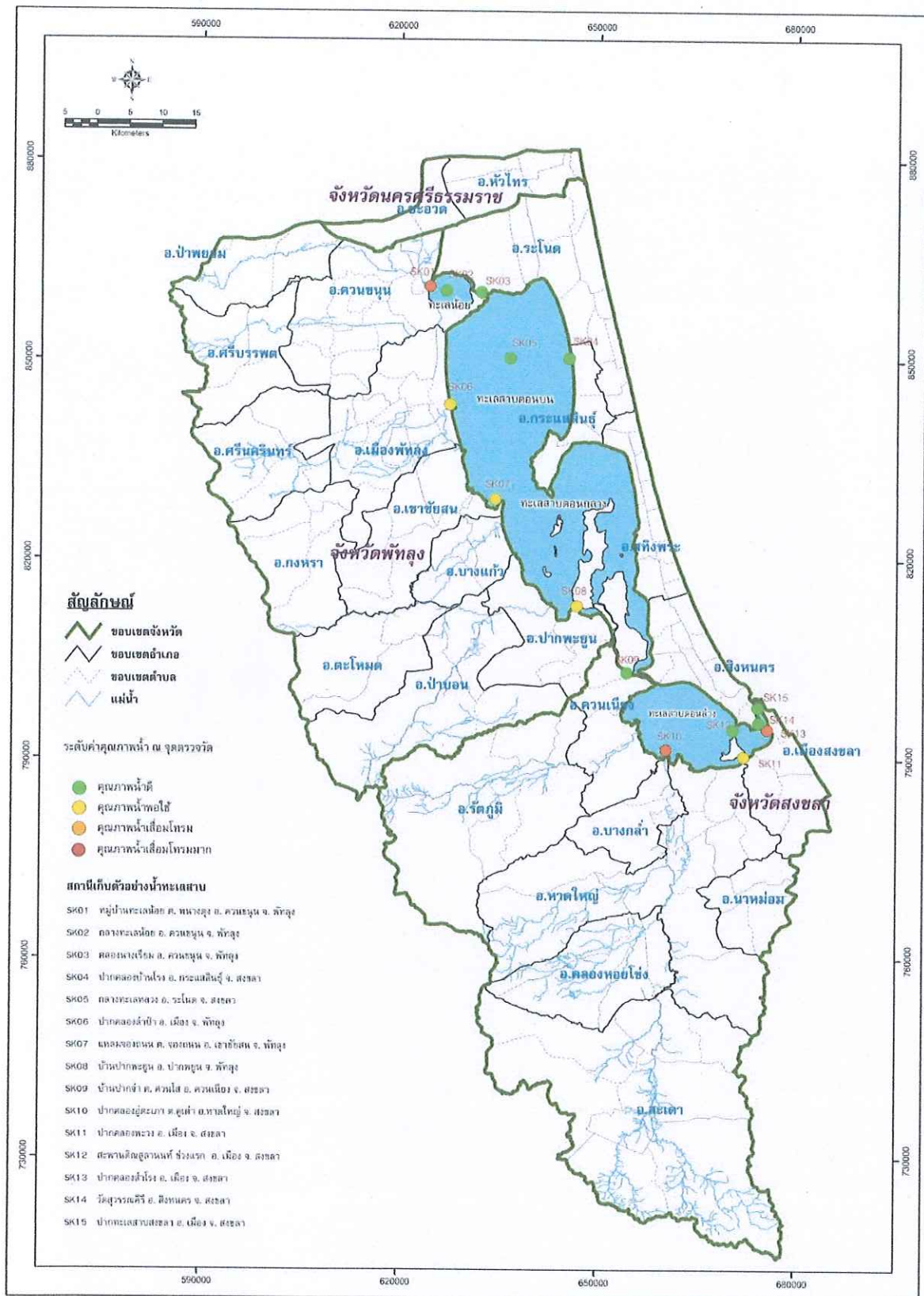
พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แอมโมเนียในรูปไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) คิดเป็นร้อยละ 50 25 และ 25 ตามลำดับ

- แอมโมเนียในรูปไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) พบมีค่าสูงบริเวณหมู่บ้านทะเลน้อย (SK01) และปากคลองลำโรง (SK13)

- แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) พบการปนเปื้อนสูงบริเวณปากคลองลำโรง (SK13)

ผลการตรวจวัดโลหะหนัก จำนวน 6 จุดตรวจวัด คือ หมู่บ้านทะเลน้อย คลองนางเรียม ปากคลองลำปำ ปากคลองอู่ตะเภา ปากคลองลำโรง และปากทะเลสาบสงขลา จำนวน 8 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) และสารหนู (As) พบมีค่าไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน

ผลการตรวจวัดสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่มีคลอรีนเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ เฮปตาคลอร์ (Heptachlor) เฮปตาคลอร์อีพอกไซด์ (Heptachlor epoxide) อัลดริน (Aldrin) ดีลดริน (Dieldrin) เอนดริน (Endrin) บีเอชซีชนิดแอลฟา (alpha-BHC) และดีดีที (DDT) 2 จุดตรวจวัด คือ บ้านปากพะยูน (SK08) และปากคลองลำโรง (SK13) พบมีค่าไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน



รูปที่ 2 คุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลา ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ลำคลองสาขาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

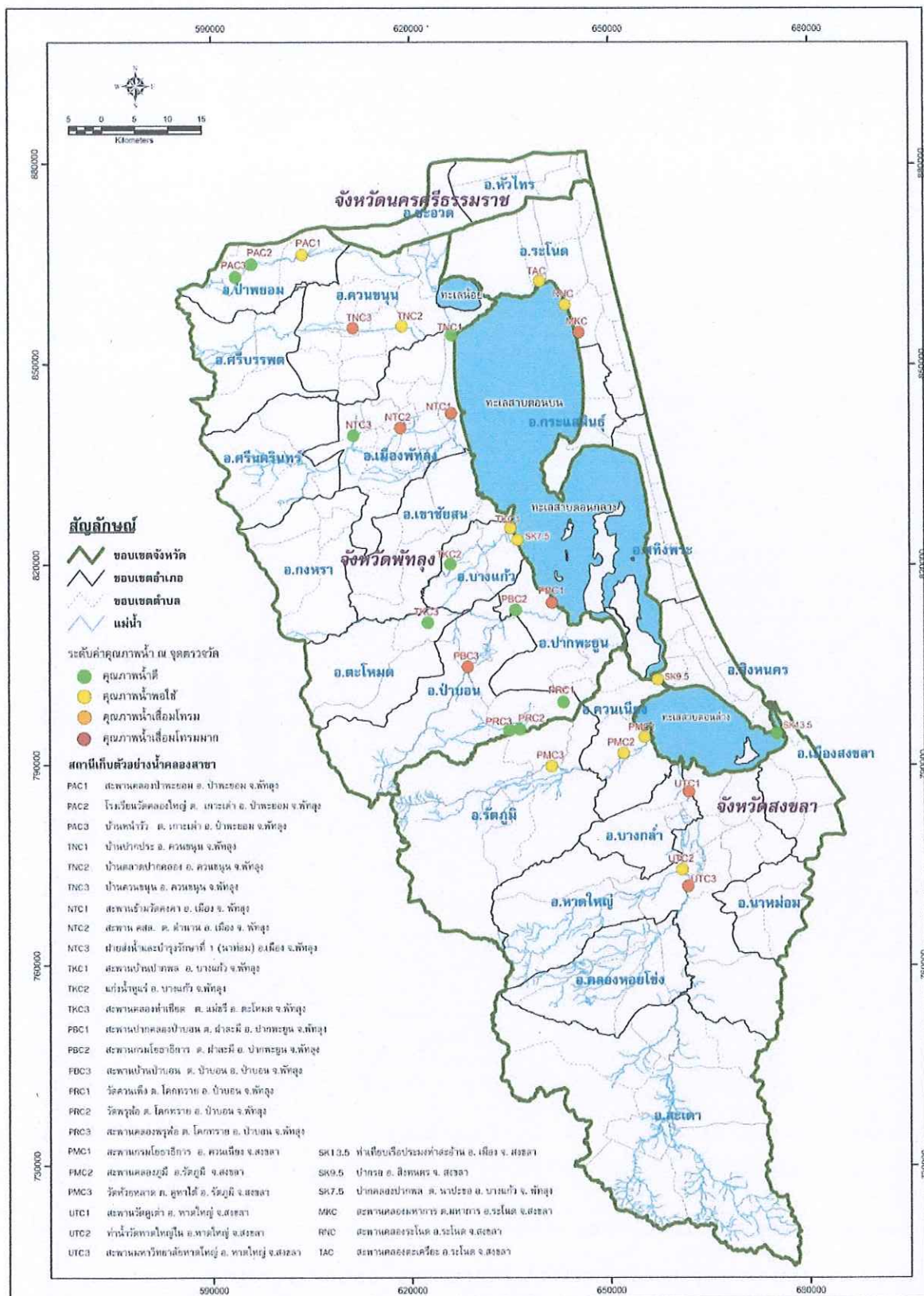
คุณภาพน้ำลำคลองสาขาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ ดี พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 37 37 และ 26 ตามลำดับ บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี คือ โรงเรียนวัดคลองใหญ่ (PAC2) บ้านหน้าวัว (PAC3) บ้านปากประ (TNC1) สะพานข้ามวัดคงคา (NTC3) แก่งน้ำหุแร่ (TKC2) สะพานคลองท่าเขียว (TKC3) สะพานกรมโยธาธิการ อ.ปากพะยูน (PBC2) วัดควนเพ็ญ (PRC1) วัดพุ่มพ้อ (PRC2) สะพานคลองพุ่มพ้อ (PRC3) และท่าเทียบเรือประมงท่าสะอ้าน (SK13.5) บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ คือ สะพานคลองป่าพะยอม (PAC1) บ้านตลาดปากคลอง (TNC2) สะพานบ้านปากพล (TKC1) สะพานโยธาธิการ อ.ควนเนียง (PMC1) สะพานคลองภูมิ (PMC2) วัดห้วยหลาด (PMC3) ทำนน้ำวัดหาดใหญ่ (UTC2) ปากรอ (SK9.5) ปากคลองปากพล (SK7.5) สะพานคลองระโนด (RNC) และสะพานคลองตะเคียน (TAC) บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม คือ บ้านควนขนุน (TNC3) ฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1 (นาท่อม) (NTC1) สะพาน คสล. ต.ตำนาค (NTC2) สะพานปากคลองป่าบอน (PBC1) สะพานบ้านป่าบอน (PBC3) สะพานวัดคูเต่า (UTC1) สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UTC3) และสะพานคลองมหากการ (MKC)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) แอมโมเนียในรูปไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) และความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) คิดเป็นร้อยละ 57 29 และ 14 ตามลำดับ

- แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) พบการปนเปื้อนสูงบริเวณบ้านควนขนุน (TNC3) สะพานบ้านป่าบอน (PBC3) สะพาน คสล. ต.ตำนาค (NTC2) และทำนน้ำวัดหาดใหญ่ (UTC2)
- แอมโมเนียในรูปไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) พบมีค่าสูงบริเวณบ้านควนขนุน (TNC3) และสะพานวัดคูเต่า (UTC1)

- ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) พบมีค่าค่อนข้างสูงบริเวณสะพานวัดคูเต่า (UTC1)

ผลการตรวจวัดโลหะหนักใน 14 จุด คือ โรงเรียนวัดคลองใหญ่ (PAC2) บ้านตลาดปากคลอง (TNC2) สะพานบ้านปากพล (TKC1) สะพานคลองท่าเขียว (TKC3) สะพานโยธาธิการ อ.ปากพะยูน (PBC2) วัดควนเพ็ญ (PRC1) ปากคลองปากพล (SK7.5) สะพานคลองภูมิ (PMC2) วัดห้วยหลาด (PMC3) สะพานวัดคูเต่า (UTC1) สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UTC3) และท่าเทียบเรือท่าสะอ้าน (SK13.5) คลองมหากการ (MKC) และคลองระโนด (RNC) จำนวน 8 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) และสารหนู (As) พบมีค่าไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน



รูปที่ 3 คุณภาพน้ำคลองสาขาทะเลสาบสงขลา ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560

คลองอุตะเถา

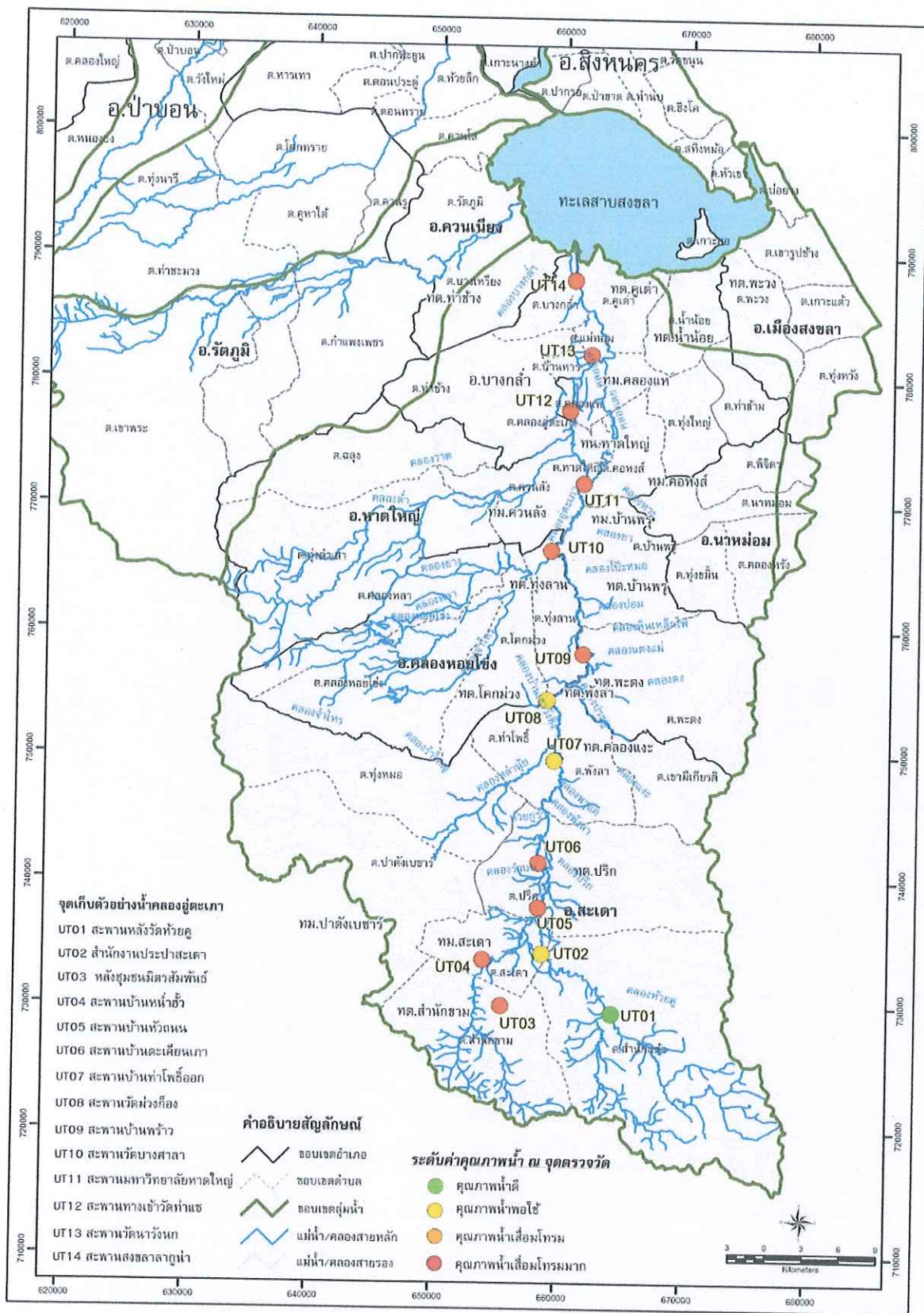
คุณภาพน้ำคลองอุตะเถาโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 7 21 และ 72 ตามลำดับ บริเวณที่คุณภาพน้ำในเกณฑ์ดี คือ สะพานหลังวัดห้วยคู (UT01) บริเวณที่คุณภาพน้ำในเกณฑ์พอใช้ คือ สำนักงานประปาเสเตา (UT02) สะพานบ้านท่าโพธิ์ออก (UT07) และสะพานวัดม่วงก้อง (UT08) บริเวณที่คุณภาพน้ำในเกณฑ์เสื่อมโทรม คือ หลังชุมชนมิตรสัมพันธ์ (UT03) สะพานบ้านหน้าฮั่ว (UT04) สะพานบ้านหัวถนน (UT05) สะพานบ้านตะเคียนเถา (UT06) สะพานบ้านพร้าว (UT09) สะพานวัดบางศาลา (UT10) สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UT11) สะพานทางเข้าวัดท่าแซ (UT12) สะพานวัดนารังนก (UT13) และสะพานสงขลาถาถา (UT14)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) และแอมโมเนียในรูปไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) คิดเป็นร้อยละ 74 13 และ 13

- แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) พบการปนเปื้อนสูงบริเวณสะพานบ้านหัวถนน (UT05) สะพานบ้านตะเคียนเถา (UT06) สะพานบ้านพร้าว (UT09) สะพานวัดบางศาลา (UT10) สะพานทางเข้าวัดท่าแซ (UT12) และสะพานวัดนารังนก (UT13)

- ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) พบมีค่าค่อนข้างสูงบริเวณหลังชุมชนมิตรสัมพันธ์ (UT03)

- แอมโมเนียในรูปไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) พบมีค่าสูงบริเวณสะพานบ้านหน้าฮั่ว (UT04)



รูปที่ 4 คุณภาพน้ำคลองอยู่ตะเภา ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560

คลองพะวง

คุณภาพน้ำคลองพะวงโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 60 และ 40 ตามลำดับ บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ คือ คลองพะวงหลังไหลผ่าน บ.สงขลามารีนโปร์ดักส์ จก. (PV01) สะพานข้ามคลองพะวงถนนลพบุรีราเมศวร์ (PV04) และปากคลองพะวง (PV05) บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม คือ คลองพะวงหลังไหลผ่าน บ.สงขลาแคนนิ่ง จก. (มหาชน) (PV02) และคลองพะวงหลังไหลรวมกับคลองโคกहार (PV03)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แอมโมเนียในรูปไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) คิดเป็นร้อยละ 60 สำหรับแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) และความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) คิดเป็นร้อยละ 20 เท่ากัน

- แอมโมเนียในรูปไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) พบมีค่าค่อนข้างสูงบริเวณคลองพะวงหลังไหลผ่าน บ.สงขลาแคนนิ่ง จก. (มหาชน) (PV02) คลองพะวงหลังไหลรวมกับคลองโคกहार (PV03) และสะพานข้ามคลองพะวงถนนลพบุรีราเมศวร์ (PV04)

- แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) และความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) พบมีค่าสูงบริเวณคลองพะวงหลังไหลผ่าน บ.สงขลาแคนนิ่ง จก. (มหาชน) (PV02)

คลองสำโรง

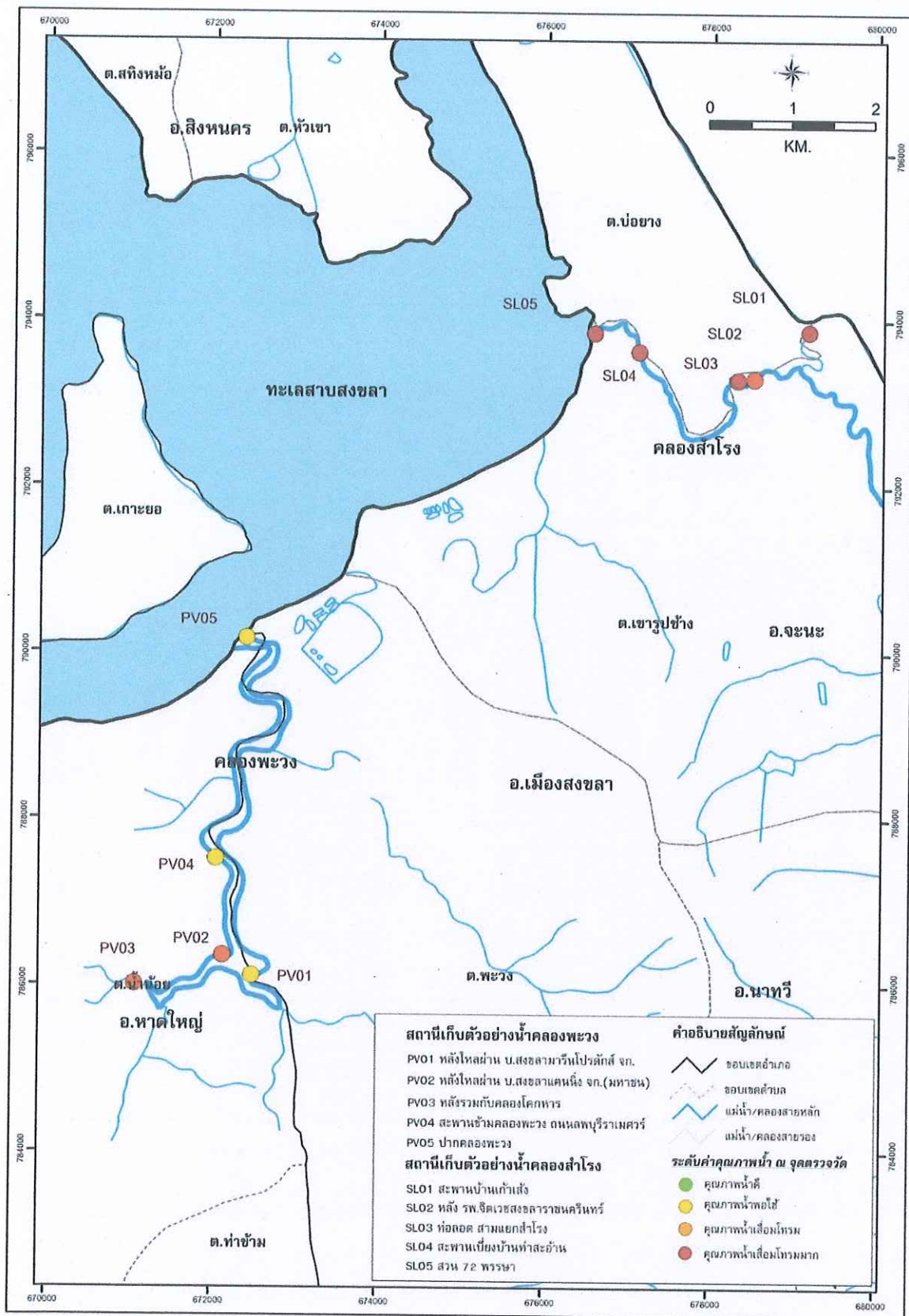
คุณภาพน้ำคลองสำโรงโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ 20 และ 80 ตามลำดับ บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม คือ หลัง รพ.จิตเวชสงขลาราชนครินทร์ (SL02) บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก คือ สะพานบ้านเก่าแสง (SL01) ท่อลอดสามแยกสำโรง (SL03) สะพานเบี่ยงบ้านท่าสะพาน (SL04) และสวน 72 พรรษา (SL05)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) แอมโมเนียในรูปไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) และออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen : DO) คิดเป็นร้อยละ 23 23 23 18 และ 14 ตามลำดับ

- ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) และแอมโมเนียในรูปไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) พบมีค่าสูงทุกจุดที่ตรวจวัด

- แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) พบการปนเปื้อนค่อนข้างสูงทุกจุดที่ตรวจวัด ยกเว้นบริเวณหลัง รพ.จิตเวชสงขลาราชนครินทร์ (SL02)

- ออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen : DO) พบค่ามีค่อนข้างต่ำ บริเวณท่อลอดสามแยกสำโรง (SL03) สะพานเบี่ยงบ้านท่าสะพาน (SL04) และบริเวณสวน 72 พรรษา (SL05)



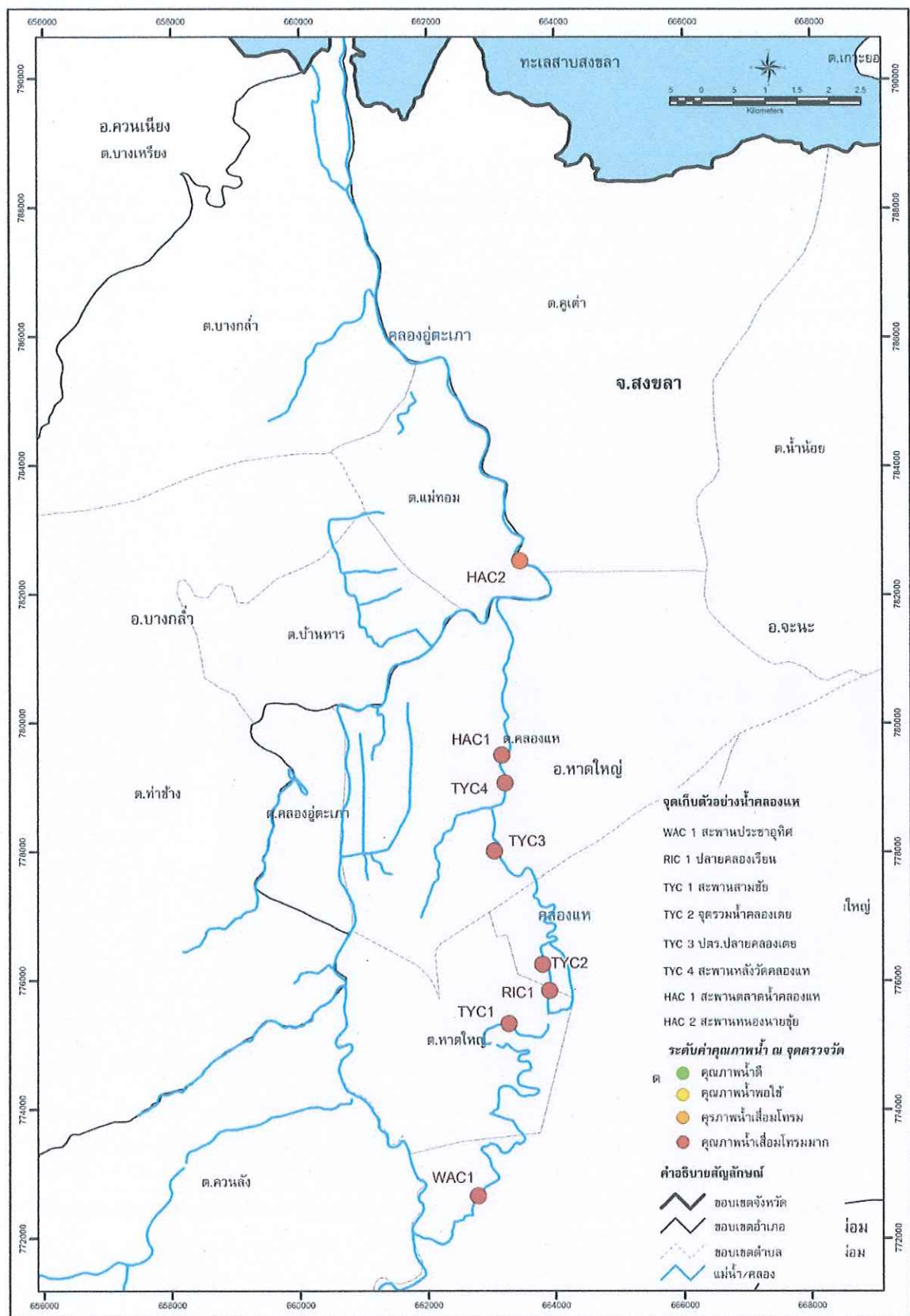
รูปที่ 5 คุณภาพน้ำคลองพะวงและคลองสำโรง ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560

คลองแห

คุณภาพน้ำคลองแหโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมและเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ 12 และ 88 ตามลำดับ บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก คือ สะพานหนองนายขี้ (HAC2) บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม คือ สะพานประชาอุทิศ (WAC1) ปลายคลองเรียน (RIC1) สะพานสามชัย (TYC1) จุดรวมน้ำคลองเตย (TYC2) ปตร.ปลายคลองเตย (TYC3) สะพานหลังวัดคลองแห (TYC4) และสะพานตลาดน้ำคลองแห (HAC1)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคอนคุณภาพน้ำ คือแอมโมเนียในรูปไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) และออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen : DO) คิดเป็นร้อยละ 27 27 23 20 และ 3 ตามลำดับ

- แอมโมเนียในรูปไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) และความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) พบมีค่าสูงทุกจุดตรวจวัด
- แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) พบการปนเปื้อนสูงเกือบทุกจุดตรวจวัดยกเว้นบริเวณสะพานหนองนายขี้ (HAC2)
- แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) พบการปนเปื้อนสูงเกือบทุกจุดตรวจวัดยกเว้นบริเวณสะพานประชาอุทิศ (WAC1) และสะพานหนองนายขี้ (HAC2)
- ออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen : DO) พบมีค่าค่อนข้างต่ำบริเวณปลายคลองเรียน (RIC1)



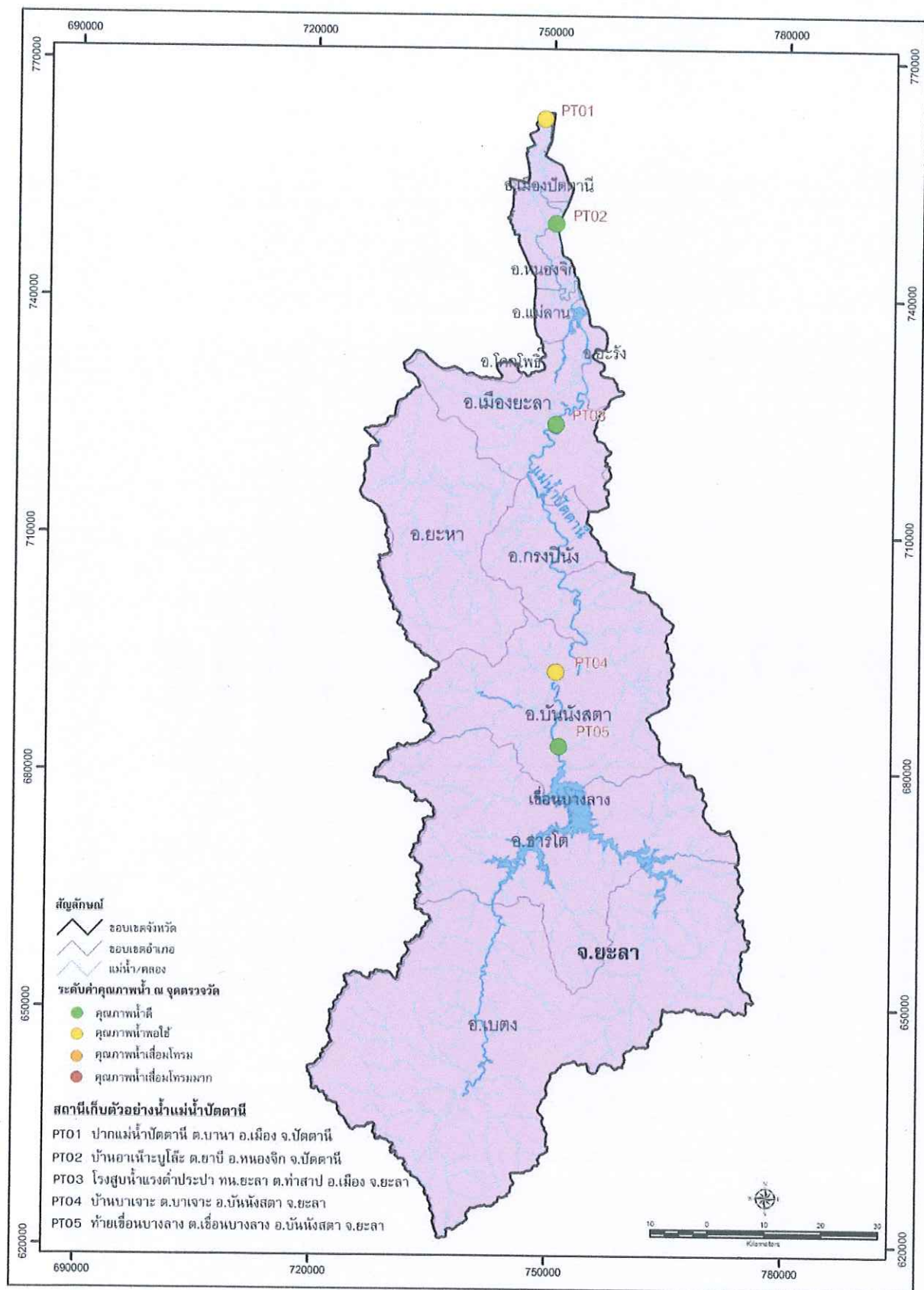
รูปที่ 6 คุณภาพน้ำคลองแห ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560

แม่น้ำปัตตานี

คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานีโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 60 และ 40 ตามลำดับ บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี คือ บ้านอาเนาะบุโล๊ะ (PT2) โรงสูบน้ำแรงต่ำประปา ทน.ยะลา (PT3) และท้ายเขื่อนบางลาง (PT5) บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ คือ ปากแม่น้ำปัตตานี (PT1) และบ้านบาเจาะ (PT4)

ผลการตรวจวัดโลหะหนักบริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำประปา ทน.ยะลา (PT3) จำนวน 8 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) และสารหนู (As) พบมีค่าไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานทุกจุดตรวจวัด

ผลการตรวจวัดสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่มีคลอรีนเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ เฮปตาคลอร์ (Heptachlor) เฮปตาคลอร์อีพอกไซด์ (Heptachlor epoxide) อัลดริน (Aldrin) ดีลดริน (Dieldrin) เอนดริน (Endrin) บีเอชซีชนิดแอลฟา (alpha-BHC) และดีดีที (DDT) บริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำประปาเทศบาลนครยะลา พบมีค่าไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานทุกพารามิเตอร์



รูปที่ 7 คุณภาพน้ำแม่น้ำปาดตานี ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไข

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
ทะเลสาบสงขลา หมู่บ้านทะเลน้อย (SK01) ปากคลองอู่ตะเภา (SK10) ปากคลองสำโรง (SK13)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม น้ำทิ้งจากการเกษตร	- รวบรวมและบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร บริเวณท่อระบายน้ำและลำรางที่มีปริมาณความสกปรกสูง - รณรงค์และส่งเสริมให้ครัวเรือนริมคลองติดตั้งตะแกรงดักขยะ และถังดักไขมันก่อนระบายลงคลอง - เก็บกวาดขยะและกำจัดวัชพืชในลำน้ำ เพื่อลดการสะสมของเสียในแหล่งน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการไหลของน้ำ - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่โรงงานอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมชุมชนขนาดเล็กในพื้นที่ริมคลอง เพื่อลดปริมาณของเสีย - ส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน
คลองสาขาทะเลสาบสงขลา บ้านควนขนุน (TNC3) ฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1 นาท่อม (NTC1) สะพาน คสล. ต.ตำนาค (NTC2) สะพานปากคลองป่าบอน (PBC1) สะพานบ้านป่าบอน (PBC3) สะพานวัดคูเต่า (UTC1) สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UTC3) สะพานคลองมหากาฬ (MKC)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำทิ้งจากการเกษตร น้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม	- รวบรวมและบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร บริเวณท่อระบายน้ำและลำรางที่มีปริมาณความสกปรกสูง - รณรงค์และส่งเสริมให้ครัวเรือนริมคลองติดตั้งตะแกรงดักขยะ และถังดักไขมันก่อนระบายลงคลอง - เก็บกวาดขยะและกำจัดวัชพืชในลำน้ำ เพื่อลดการสะสมของเสีย และเพิ่มประสิทธิภาพการไหลของน้ำ - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่โรงงานอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมชุมชนขนาดเล็กในพื้นที่ริมคลอง เพื่อลดปริมาณของเสีย - ส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน
คลองอู่ตะเภา หลังชุมชนมิตรสัมพันธ์ (UT03) สะพานบ้านหน้าฮั่ว (UT04) สะพานบ้านหัวถนน (UT05) สะพานบ้านตะเคียนเกา (UT06) สะพานบ้านพร้าว (UT09) สะพานวัดบางศาลา (UT10) สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UT11) สะพานทางเข้าวัดท่าแซะ (UT12) สะพานวัดนารังนก (UT13) สะพานสงขลาถาภูนา (UT14)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม	- ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นริมคลองมีการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม - รณรงค์และส่งเสริมให้ครัวเรือนริมคลองติดตั้งตะแกรงดักขยะ และถังดักไขมันก่อนระบายลงคลอง - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อลดของเสียและปริมาณน้ำเสีย - ขุดลอกคลองอู่ตะเภาและคลองสาขาบริเวณที่ตื้นเขิน

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
คลองพะวง คลองพะวงหลังไหลผ่าน บ.สงขลาแคนิ่ง จก. (มหาชน) (PV02) คลองพะวงหลังไหลรวมกับคลองโคกหาร (PV03)	น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม	- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อลดของเสียและปริมาณน้ำเสีย - จัดตั้งเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับประชาชนในพื้นที่เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ - กำจัดวัชพืชและขุดลอกคลองวงบริเวณที่ตื้นเขิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการไหลของน้ำ
คลองสำโรง สะพานบ้านเก่าแสง (SL01) ท่อลอดสามแยกสำโรง (SL03) สะพานเปียงบ้านท่าสะพาน (SL04) สวน 72 พรรษา (SL05)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมชุมชนขนาดเล็ก	- รวบรวมและบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร บริเวณท่อระบายน้ำและลำรางที่มีปริมาณความสกปรกสูง - บำบัดน้ำเสียจากครัวเรือนที่ระบายลงสู่คลองสำโรงโดยตรง โดยการติดตั้งถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป - เก็บกวาดขยะและกำจัดวัชพืชในลำน้ำเพื่อลดการสะสมของเสียในแหล่งน้ำ - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่โรงงานอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมชุมชนขนาดเล็กในพื้นที่ริมคลองสำโรง เพื่อลดปริมาณของเสีย
คลองแห สะพานประชาอุทิศ (WAC1) ปลายคลองเรียน (RIC1) สะพานสามชัย (TYC1) จุดรวมน้ำคลองเตย (TYC2) ปตร.ปลายคลองเตย (TYC3) สะพานหลังวัดคลองแห (TYC4) สะพานตลาดน้ำคลองแห (HAC1)	น้ำเสียจากชุมชน	- ลดความสกปรกของน้ำเสียชุมชนที่ไหลลงสู่คลองแห โดยการรวบรวมน้ำเสียเข้าระบบบำบัดรวม หรือบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารบริเวณปลายท่อระบายน้ำที่มีปริมาณความสกปรกสูง - ติดตั้งถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปแต่ละครัวเรือนที่อยู่ริมน้ำ - เก็บกวาดขยะ กำจัดวัชพืช และขุดลอกคลองเพื่อลดการสะสมของเสียในแหล่งน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการไหลของน้ำ